

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201316
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8519201316.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcov: 1. Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. - L. P., ul. E. č. XXXX/X, 2. K.. H. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. - T., ul. V. č. XXXX/XXX a 3. C.. X. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. - A., ul. L. č. XXX/XX, právne zastúpených: JUDr. Vladimírom Dlugolinským, advokátom so sídlom Stará Ľubovňa, ul. Levočská č. 1, proti žalovanej: U. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., ul. U. č. XXXX/X, právne zastúpenej: Mgr. Miroslavom Balážom, advokátom so sídlom Prešov, ul. Sládkovičova č. 8, o zaplatenie sumy 18.634,16 eur s príslušenstvom v prospech žalobkyne v 1. rade, o zaplatenie sumy 9.317,08 eur s príslušenstvom v prospech žalobcu v 2. rade a o zaplatenie sumy 9.317,08 eur s prísl. v prospech žalobkyne v 3. rade, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 23.09.2020 č.k. 8C 50/2019-112 takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie vo výroku o trovách konania medzi žalovanou a žalobkyňou v 1. rade.

Mení uznesenie vo výroku o trovách konania medzi žalovanou a žalobcami v 2. a 3. rade tak, že žalovanej sa priznáva náhrada trov konania voči žalobcovi v 2. rade v rozsahu 100 % a voči žalobkyňi v 3. rade v rozsahu 100 %.

Žalobkyňi v 1. rade sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania voči žalovanej.

Žalovanej sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania voči žalobcovi v 2. rade v rozsahu 100 % a voči žalobkyňi v 3. rade v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým uznesením konanie zastavil a žalovanej nepriznal voči žalobcom v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovia v priebehu konania vzali žalobu v celom rozsahu späť. Súd prvej inštancie preto v súlade s ust. § 145 ods. 1 C.s.p. konanie zastavil.

3. O trovách rozhodol podľa ust. § 257 C.s.p., v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

4. Žalobcovia z procesného hľadiska síce zavinili zastavenie konania, avšak v prejednávanej veci existovali dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v okolnostiach daného prípadu. Dohoda dedičov obdobná ako v prejednanom spore je v judikatúre slovenských súdov akceptovaná ako dohoda, ktorá prechádza aj na právnych nástupcov pôvodných dedičov. Žalobcovia sa teda skutočne mohli oprávnenne domnievať, že žalovaná predajom pozemkov bez výplaty sumy zodpovedajúcej cene za podiely, na ktoré v dedičskom konaní z roku 1989 mali nárok, či už oni alebo ich právny predchodca, porušila svoje povinnosti. Žalovaná ani na predžalobné výzvy žalobcov nevyplatila žalobcom časť zo

sumy získanej predajom sporných pozemkov. Ceny uvádzané žalobcami v žalobe sa pritom javia ako obvyklé ceny, za ktoré sa pozemky v tej-ktorej lokalite predávajú, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že obratom po tom, ako žalovaná sporné pozemky predala, nová kupujúca predala malú časť z týchto pozemkov za cenu akú uvádzali žalobcovia v žalobe. Žalobcovia však neboli účastníkmi kúpnej zmluvy medzi žalovanou ako predávajúcou a ďalšou osobou ako kupujúcou a teda nemali vedomosť o kúpnej cene, ktorú žalovaná za predaj obdržala, resp. ktorá bola uvedená v kúpnej zmluve. Žalovaná pritom v rámci predsúdnej komunikácie ani vo vyjadrení k žalobe neuviedla žalobcom sumu, ktorú predajom získala. Aj keď nepochybne sa predpoklady žalobcov ohľadom súm, ktoré žalovaná za predaj získala, nemuseli naplniť a pri rozhodovaní vo veci samej súd mohol dospieť aj k iným záverom ohľadne výšky súm, ktoré by mala žalovaná vyplatiť žalobcom, je nepochybné, že ak by mali vedomosť o výške kúpnej ceny, za ktorú žalovaná pozemky predala, ich uvažovanie a rozhodovanie o prostriedkoch, ktoré využijú voči žalovanej na uplatnenie svojich nárokov by bolo iné. Toto sa napokon prejavilo späťvzatím žaloby.

5. Proti tomuto uzneseniu, a to konkrétne proti výroku o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Navrhla uznesenie v tejto časti zmeniť tak, aby žalovanej náhrada trov konania priznaná bola. Ako dôvod uviedla, že žalobcovia späťvzatím žaloby zavinili zastavenie konania, a preto žalovanej bolo potrebné v súlade s ust. § 256 ods. 1 C.s.p. priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal uznesenie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovanej smerujúce proti výroku o trovách konania medzi žalovanou a žalobcami v 2. a 3. rade je opodstatnené.

7. V danom prípade žalobcovia v priebehu konania bez toho, aby nimi uplatnené nároky boli zo strany žalovanej či i len čiastočne uspokojené, zobrali žalobu v celom rozsahu späť. V dôsledku uvedeného bolo konanie v súlade s ust. § 145 ods. 1 C.s.p. zastavené.

8. Podľa ust. § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Vyššie uvedené ustanovenie vychádza pri náhrade trov konania zo zásady procesného zavinenia, ktorá je osvedčenou a aplikačne bezproblémovou zásadou. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca žalobu musel zobrať späť pre správanie žalovaného, spočívajúce napr. v úhrade žalovanej sumy po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca.

10. Žalobcovia z procesného hľadiska zavinili späťvzatie žaloby, v dôsledku čoho im vznikla povinnosť nahradiť trovy konania žalovanej.

11. Pokiaľ ide o argumentáciu, podľa ktorej ak by žalobcovia mali vedomosť o výške kúpnej ceny, za ktorú žalovaná nehnuteľnosti predala, ich uvažovanie a rozhodovanie o prostriedkoch, ktoré využijú voči žalovanej na uplatňovanie svojich nárokov by bolo iné, s touto sa stotožniť nedá. Ak žalobcovia pri podávaní žaloby vychádzali z inej než skutočnej ceny, za ktorú nehnuteľnosti predala žalovaná, táto ich vnútorná pohnútka nezbavuje žalobcov procesnej zodpovednosti na zastavení konania.

12. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 388 C.s.p. uznesenie vo výroku o trovách konania medzi žalovanou a žalobcami v 2. a 3. rade zmenil tak, že žalovanej priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v 2. rade v rozsahu 100 % a voči žalobkyňi v 3. rade v rozsahu 100 %.

13. Čo sa týka žalobkyne v 1. rade, u tejto dôvod hodný osobitného zreteľa vyplývajúci z ust. § 257 C.s.p. existuje, aj keď iný než súdom prvej inštancie uvádzaný.

14. Účelom ust. § 257 C.s.p. je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa tu utvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok požaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami.

16. Ako to vyplýva z obsahu spisu, žalobkyňa v 1. rade je od 01. januára 2019 poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 398,50 eur. Okrem toho žalobkyňa v 1. rade podľa komplexného posudku zo dňa 21.05.2019 sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Aj vzhľadom na túto nepriaznivú situáciu žalobkyne v 1. rade jej bolo uznesením zo dňa 02.01.2020 č.k. 8C 50/2019-56 priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

17. Za takejto situácie odvolací súd uznesenie vo výroku o trovách konania medzi žalovanou a žalobkyňou v 1. rade ako vecne správne potvrdil (§ 387 C.s.p.).

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v 2. rade v rozsahu 100 % a voči žalobkyne v 3. rade v rozsahu 100 %. Pokiaľ ide o v odvolacom konaní úspešnú žalobkyňu v 1. rade, tejto sa náhrada trov odvolacieho konania voči žalovanej nepriznala, nakoľko žalobkyne v 1. rade v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

19. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).